

Publicaziun nr. 641

Atun 2001

Il Cussegl da la Baselgia evangelica preschenta als commembers dals colloquis ed a las suprastanzas da las plaivs las sequentas tractandas e communicaziuns. Questa publicziun è da tractar da la suprastanza da la plaiv resp. al la seduta d'atun dal colloqui.

I. Tractandas

1. Per il colloqui d'atun nun ha previs il Cussegl da Baselgia naginas tractandas. Las suprastanzas dals colloquis vegnan supplitgadas da preschentar a la radunanza empè/entsagl da quellas atgnas tractandas eventualas.

II. Rapports colloquials

2. **Scolaziun da perfecziunament da las collavuraturas e dals collavuratur ecclesiastics**

Tenor art. 2 dals reglaments davart l'organisaziun dals colloquis è la scolaziun da perfecziunament da las collavuraturas e dals collavuratur ec-

celsiastics (consistoris, reverendas, collavuraturas e collavuratur social-diaconics, catehets,-tas, gidanters,-tras per la scola da dumengias) ina incumbensa dals colloquis.

Il Cussegl da baselgia spetga il rapport cun las indicaziuns precisas davart referents,-tas e temas, davart las conferenzas pasturalas salvadas dapi il colloqui d'atun 1998, davart retrattas, dietas sco er eventualmain ulteriuras occurenzas a favur da la scolaziun da perfecziunament dals reverendas e d'alters collavuratur e collavuraturas. D'annunziar èn er occurenzas, che èn vegnidas organisadas comunablmaint cun in auter colloqui.

Quests rapports servan sco bursa d'ideas per auters colloquis.

3. Rapport davart l'instrucziun da religiun 2001/2002

Il Cussegl da baselgia as supplitga da rapportar davart l'instrucziun da religiun dà a las scolas publicas e privatas.

4. Previsiun sin l'instrucziun da religiun 2000/2001

Ils consistoris rapportan al cumenzament da mintga onn scolastic als incumbensads colloquials per dumondas d'instrucziun davart l'organisa-ziun da l'instrucziun da religiun en lur raspadas. Ils incumbensads per dumondas d'instrucziun preschantan a la radunanza colloquiala ina recapitulaziun dals rapports entrads e fan ina analisa da quels.

Questa recapitulaziun duai esser ina survista da tut l'instrucziun da religiun en il territori colloquial. Ella serva sco basa per in discurs davart divergenzas eventualas cun ils uraris da la scola populara dal Grischun.

A maun da la recapitulaziun colloquiala po plinavant vegnir discutada la dumonda, quantas forzas che mancan anc per l'instrucziun da religiun e co che questa instrucziun po/sa vegnir garantida.

Expressivamain fa il Cussegl da baselgia attent als uraris per las scolas primars grischunas publitgads dal Departamaint d'educaziun, inua che igl èn previsas duas uras l'emna religiun per la 1. - 6avla classa. Latiers stà i scrit en ina annotaziun: «En cunvgnientscha cun il Cussegl da baselgia è en cas giustifitgads pussaivel ina excepziun ed ina reducziun da religiun ad ina ura l'emna.»

Il plan d'instrucziun da la scola secundara e reala prevesa tras e tras duas lecziuns l'emna. L'excepziun vegn applitgada cler e net da maniera pli rigurusa: «En cunvgnientscha cun il Cussegl da baselgia è en cas giustifitgads pussaivel ina reducziun da religiun limitada temporalmain ad ina ura l'emna.» Ils cussegls da scola locals ed il Departamaint d'educaziun ston vegnir orientads en scrit davart las excepziuns stipuladas. (Conclus da la regenza dals 17 da mars 1999).

En il reglament per l'instrucziun da religiun a la scola populara (247) stà scrit: «En la terza classa dal stgalim superiur è pussaivel in reducziun ad ina ura l'emna.» Ina tala excepziun è medemamain mo/be pussaivla en cunvegnientscha cun il Cussegl da baselgia.

Il Cussegl da baselgia supplitgescha ils colloquis da gidar a las raspadas, per che ils reglaments en vigur vegnan observads en tut las classas.

5. Instrucziun da confirmands,-das; lavur ecclesiastica per ils uffants e la giuventetgna

Il Cussegl da baselgia supplitgescha da rapportar davart l'instrucziun da confirmands, davart cults divins per uffants e giuventetgna sco er davart ulteriurars activitads areguard.

Ils rapports davart l'instrucziun da confirmands e la lavur ecclesiastica per ils uffnats e la giuventetgna èn da trametter a l'incumbensà,-ada dal colloqui.

6. Visitaziuns d'archiv

Las visitaziuns extraordinarias dals archivs tar midadas da perditgant,-a vegnan fatgas dapì l'atun 1991 dad in commember da la cummissiun d'archiv. Il Cussegl da baselgia supplitgescha a las suprastanzas dals colloquis da dar part al president da la cummissiun d'archiv, a Hans Luzius Marx, Giacomettistrasse 28, 7000 Cuir (tel. 284 89 43) **avant** la partenza d'in(a) peditgant(a) u d'in(a) provisur(a). Quest arranschescha la visitaziun.

Il rapport da la visitaziun va cun dus exemplars al colloqui pertutgant. Il Cussegl da baselgia As supplitgescha da trametter il rapport da las visitaziuns d'archivs extraordinarias fatgas davent da l'atun 2000.

7. Rapports dals preditiongants laics, da las preditiongantas laicas

Ils colloquis competents han da dumandar in rapport davart las activitads da preditiongants laics/preditiongantas laicas per l'onn 2000/2001, tenor art. 7 cifra 6 dal reglament davart la legitimaziun per servetschs pastorals.

Sche in rapport dà chaschun per remartgas specificas, alura supplitgescha il Cussegl da baselgia d'annotar quai en il protocol. Medemamain sto vegnir annotà en il protocol, sche in,-a preditiongant,-a laic,-a vul sa retrair dal servetsch.

8. Conferenzas tranter il Cussegl da baselgia e commembers,-bras dal la suprastanzas da las plaivs.

Cun quai che l'eco dal las conferenzas fin ussa era bun, envida il Cussegl da baselgia er il proxim onn ad ina tala conferenza cun commembers,-bras da las suprastanzas da las plaivs, quai en tut ils colloquis. Questas conferenzas vulan promover il contact direct cun il Cussegl da baselgia e cun suprastants,-tas d'autras plaivs. Tut ils commembers e tut las commembras da las plaivs èn envidads.

Il Cussegl da baselgia as supplitgescha d'al communitgar via protocol, las indicaziuns suandantas, per che quel sappia/possia spedir las invitaziuns ad uras.

- **data** (duas propostas)
- **ura**
- **in tge lieu**
- **in tge local**
- **giavischs davart tematicas e propostas**

Il Cussegl da baselgia è interessà da s'occupar da temas / tematicas, che duain vegnir discutads en questas conferenzas. Ils rapreschentants e las rapreschentantas da las plaivs duain procurar, che quests temas sajan conuschents en las suprastanzas da las plaivs.

9. Propostas da cudeschs

Ils colloquials pon/san inoltrar propostas da cudeschs per la biblioteca pastorala evangelica via protocol a l'actuariat dal Cussegl da baselgia.

10. Novas propostas

Il Cussegl da baselgia supplitgescha las actuars, ils actuars dals colloquis da nudar dapersai e cun resultat exact da la votaziun en il protocol **las propostas per novas tractandas** surdadas da la radunanza colloquiala al Cussegl da baselgia per vegnir tractandadas là (tenor art. 21 cifra 3 da la Consituziun da baselgia).

En il protocol duai sa mussar cleramain, sche i sa tracta d'ina proposta dal colloqui tenor art. 21 da l'Urden da gestiun dal Cussegl da baselgia u d'ina proposta d'ina singula persuna tenor art. 23 dal medem urden. **Las propostas dals colloquis pertutgant las tractandas publicadas dal Cussegl da baselgia n'èn betg d'enumerar sut questa cifra.**

III. Communicaziuns

11. Resumaziun dals resultats dals colloquis da primavera

per infurmar tut las colloquialas e tut ils colloquials vegn preschentà ina resumaziun dals protocols dal davos/ultim colloqui resguardond oravant las tractandas.

Il cussegl da baselgia Thomas Gottschall resumescha suandantamain l'evaluaziun da la discussiun colloquiala davart l'instrucziun ecumenica:

En princip: «Gea»

- Da princip acceptanza da la collavuraziun ecumenica sil tgamp da l'instrucziun da religiun(= interconfessiunala)
- Differentas experiencias positivas en las plaivs

En detagl: «Nu far memia prescha!»

- Voluntariadad tar l'introducziun d'ina instrucziun ecumenica
- Resguardar las differenzas regiunalas
- Considerar svilups multiculturalis: Integraziun dad uffants dad autras religiuns?
- Tendenza: Divisiun en duas parts: stgalim primar e secundar
 - sozialisaziun confessiunala en il stgalim primar (Mira: plan d'instrucziun ecumenica cun fanestras confessiunalas)
 - «instrucziun d'etica» en il stgalim superiur (senza pussaivladad da sortir!)

Cundiziuns: «Attenziun!»

- Considerar la posiziun politic-ecclesiastica da la Baselia catolica chantunala, surtut quella dals spirituals catolics conservativs!
- Clara posiziun dal las duas Baselgias chantunalas visavi ils geniturs per ina acceptanza vicendaivla da l'instrucziun
- Cundiziuns d'engaschament cleras ed egualas da las duas Baselgias chantunalas per catechets e catechetas

Ulteriur proceder: „Nus lavurain londervi!“

- Ulteriura lavur da la cumissiun ecumenica per in plan d'instrucziun per il stgalim bass
- Ulteriurs discurs cun la Baselia catolica chantunala dal GR
- Ulteriurs discurs cun l'ordinariat da l'investgieu da Cuir

Mera: „I vegn concret“

Introducziun dal plan d'instrucziun ecumenic per la scola primara l'onn scolastic 2002/03

12. Ecumena, missiun e dumondas da svilup

Novitads dal post ecumena, missiun e svilup

- a) Nos project da 3 onns cun la collecta da Tschuncaisma a Nuvara Elijia en Sri Lanka è sin buna via. Noel Thampoe, secretari e mainaproject da la Baselia da l'India dal Sid, ha danovmain fatg ina viseta trais emnas avant Tschuncaisma. Davant classas, en referats e cults divins ha el raquintà, co che per exempel las emprimas classas d'instrucziun en cuser han cumenzà.

Daspera, mo gist uschè important, èn stads ses discours cun Tamils, che vivan tar nus. Quels stiman el sco in rapportader neutral ord lur patria. La baselgia da l'India dal Sid ha in funcziun intermedianta importanta en il process da pasch srilankes.

A l'institut ecumenic a Bossey sper Genevra (il sulet lieu sin tut il mund, nua che ins sa studegiar ecumena!) studegian persunas da divers pajais. Ils 1. Advent vegnan tramess ils students en plaivs svizras, per emprender ad enconuscher la vita ecclesiastica tar nus. Vu-lais vus avrir en questa maniera ina fanestra vers il mund per vossa plaiv? Infurmaziuns dà il post per ecumena, 353 35 22, Christine Luginbühl, Haldenstein, che prenda er encunter annunzias.

- b) La nova ovra da missiun "Evangelisches Missionswerk Basel" ha cumenzà cun sia lavur. Il motto è «christian awareness in partnership» per rumantsch, schientscha cristiana, respect e resguard cristian en partenadi cun nossa cunsoras e nos cunfrars sin tut il mund. Tenor quest motto vegn vivì en circa 145 programs e projects en l'Asia, l'Africa, l'America Latina, en il Pacific ed er en Svizra.

Ils 10 da zercladur/gün è vegnì festagià a Basilea il cumenzament da la lavur dal cussegl da planisaziun cuminaivel cun in cult divin festiv.

En la scuntrada directa dals 23/24 da zercladur/gün en connex cun la festa da missiun cuminaivla avain nus fatg l'experientscha d'ina colliaziun da partenadi cun umans da tut il mund

- c) Nossas ovras HEKS e BFA sa dan fadia da mussar cun buna infurmaziun, tge ch'in franc regalà sa chaschunar a lunga vista. Per exempel: In uffant sa ir a scola, sa cun sias enconuscheintschas emprender pli tard ina professiun e cun il gudogn nutrir ina famiglia.

Adina puspè dat igl discussiuns, sch'ins duei surpender directa-
main in padrinadi u sch'ins duei sustegner in project dal HEKS.
Contacts directs èn da gronda valur, mo portan cun sai bler dapli la-
vur che donaziuns a projects dal HEKS. Ina buna soluziun per tut
ils partecipads è il padrinadi direct sur il HEKS. La plaiv vegn su-
stegnida da collavuratur professiunals, e sch'i dat problems, lura
èn qua persunas cumpetentas per gidar.

L'acziun paun per tuts 2002 stà sut il motto «Bleras vuschs, in
mund». I vegn a dar ina campagna da dus onns; 2002 communica-
ziun e tecnologia, 2003 comunicaziun interculturala, interreligiu-
sa. Il ponn da fom sin 6 tablas vegn creà d'in artist indones.

- d) Il post per ecumena, missiun e svilup stà a disposiziun a vus, con-
cernent dumondas da donaziuns, collectas, acziuns etc. Sche vus
nun avais ideas per l'instrucziun da religiun u per il cult divin, lura
sa/po il post forsa gidar a vus. Tel./Fax 353 35 22, email:
c.lugin@bluewin.ch.

13. Giubileums

Il Cussegl da baselgia supplitgescha las suprastanzas dals colloquis e da
las plaivs (consistoris) da communitgar eventuels giubileums da ser-
vetsch d'impiegads ecclesiastics e da collavuratur,-turas voluntaris.
Questa comunicaziun sa/po vegnir notada en il protocol colloquial u
vegnir communitgada da tut temp a l'actuar dal Cussegl da baselgia, a
Giovanni Caduff, Loëstrasse 60, 7000 Cuir. Giubilars,-aras survegnan
sper la reconuschientscha da la plaiv u dal colloqui ina brev/charta
d'engraziament dal Cussegl da baselgia.

Igl è indispensabel, che la comunicaziun al Cussegl da baselgia cun-
tegna ils nums cumplets e las adressas precisas da giubilars,-aras.

Plinavant sto vegnir descrit en in pèr construcziuns, per tge func-ziun e per tge anzianità che ensatgi vegn onurà. Il num senza commentar en il protocol colloquial nu basta betg.

14. Spediziun dals protocols colloquials

La seduta dal Cussegl da baselgia, nua che ils protocols dals colloquials vegnan evaluads per pudair preschantar ils resultats a la sinoda, ha lieu ils 18/19 d'october 2001.

Ils protocol colloquials ston vegnir tramess fin ils **30 da settember 2001** a l'actuar dal Cussegl da baselgia, Giovanni Caduff, Loëstrasse 60, 7000 Cuir.

Preavis

Ils protocols dals colloquials da primavera 2002 èn d'inoltrar fin ils **30 d'avrigl 2002**.

15. Termins dals colloquials d'atun 2001

Colloqui	I	Ob dem Wald	13 settember
	II	Schams-Avers-Rheinwald-Moesa	19 settember
	III	Nid dem Wald	19 settember
	IV	Chur	17 settember
	V	Herrschaft-Fünf Dörfer	12 settember
	VI	Schanfigg-Churwalden	19 settember
	VII	Engiadin'Ota-Bregaglia-Poschiavo-Sursès	5 settember
	VIII	Engiadina Bassa-Val Müstair	5 settember
	IX	Prättigau	29 settember
	X	Davos-Albula	12 settember

16. Termins da las sessiun dal Cussegl grond evangelic 2001/2002

- Mesemna, ils 7 da november 2001
- Mesemna, ils 5 da zercladur/gün 2002
- Mesemna, ils 6 da november 2002

17. Termins dals Colloquis da primavera 2002

Nus supplitgain ils actuars, las actuaras, da notar en il protocol ils termins dals colloquis da primavera 2002.

La sessiun da mars dal Cussegl grond politic dura da glindesdi, ils 25 en fin mesemna, ils 27 da mars 2002.

En num dal Cussegl da baselgia evangelic

Toni Schneider
president

Giovanni Caduff
actuar

Cuira, ils 1. d'avust 2001